

ВЕЛИКА СРБИЈА

LA GRANDE SERBIE

БРОЈ 10 сент.

Директор А. ЈОВАНОВИЋ

БРОЈ 10 сент.

БУДУЋИ УГОВОР

Положај се мења. Немачка, стални нападач у досадашњем току овог великог рата, губи из руку иницијативу. Силе из Споразума намећу јој, од једном, своју вољу. „Успешна“ офанзива претвара се у дефанзиву, негодну, неповољну, очајну дефанзиву.

Прво велико разочарање централних сила и њихових савезника; прво озбиљно изненађење, очајање, узбуђење и негодовање њихових народа. Велики напори не обећавају више велике користи; огромне жртве и невоље стварају ужасе и револте духова. Ствар врло проста. За пруски милитаризам она је и тешка и негодна.

У почетку рата Немачка је ликовала. Први успеси њене војске обезумили су њену масу. Први „ударци“ увек су судбоносни. Они наговештавају дефанзиван резултат предузећа. Безумље је наступило као последица извесности. Од безумља до подивљалости само је један корак. Тевтони су и њега учинили. Остваривале су се велике комбинације о превласти у свету, о господарењу над светом. Дела безумља неће бити кажњена; она ће се наметнути свету као потребе нове културе. Победилац ће отворити и створити нову историју.

Сан о тевтонској величини кварила је музика трбуха. Али је извесност коначне победе ублажавала горчину глади. И глад је слатка, кад је у изгледу богата трпеза. Мана с неба обећана је од бога кајзера, а божја се не пориче. Време је одмицало, а богата трпеза с обећаном маном све се више губила у магли неизвесности. Нелагодан осећај празна стомака вршио је свој притисак. „Победа за победом“ гутале су жртве, слабиле снагу, умањивале изгледе. И Немац слепо по слушности почео је да назире. Али „победе“ и обећања нису му дали да прогледа.

Наста преокрет. За „победе“ тевтонске спрете почеше се враћати порази. Нелагодним осећајима глади придружише се болови савезних батина. Извесност победе над светом изгуби се од једном као дим изгореле цигаре. Појава страха од пораза и пла-

ћања дугова учињених у безумљу опијености поче да отвара очи заслепљенима. Шта је ово? Шта учинише с нама? Изгледа, да се и охоли Тевтонац нашао пред судом своје савести. Он би се кајао, да кајање не повлачи тешку пресуду страшне одмазде. Његови спречници већ мисле на скидање са себе велике одговорности. Али је сакривац често више одговоран од кривца. Овде је одговорност иста.

Пресуда је давно изречена. Кривци су је изrekli и њено извршење силом своје самовоље поверили судијама на престолу Права. Суд је стражан, а осуда ће бити по заслуги.

Кајзерови јункери предосећају страшне последице свога преступа. Н мају зато стида, али се боје тежине осуде. Она је почела да пада. Руска кнута врши своје на истоку; на западу га бију челичне шибе француског патриотизма и енглеске гордости. Тевтонац је већ јаукнуо, а од бола се савијају и његови спречници. Као што су делили „славу“, делиће им се и казна.

Борба која се води страшна је и ужасна. Али је и света. Не ради се о успостави владе грубе силе и материјализма, већ Права и Слободе. Немачка је прво хтела; за друго се боре Саде из Споразума. Поносимо се што смо у другом друштву.

На великим фронтима овога страшног рата пише се сада пресуда рушиоцима морала, људске културе и права човечанства. Не само то. Крвљу се пише један међународни акт, један свети уговор, који неће бити „парче хартије.“ Немачка је лако искидала све међународне уговоре и обавезе. То су била „парчад хартије.“ Сада се пише акт, под чијом ће се тежином и Немачка и њени спречници згрчити: а то неће бити „парче хартије“, већ „наметнута воља јачега.“

И тај уговор биће трајан.

Принц Биллов признаје

«Тан» од 24. јуна, 1916.

Принц Биллов пише. Он је био амбасадор, министар, канцелар. Његова званична мисија у Риму није успела, о његовој полувзвичној мисији није се ништа дознало.

Враћа се политичкој литератури. Тестамент или програм? Немци су склонили за другу хипотезу. Њихова ствар. Могуће распре између «драгог Бернарда» и човека од «парчета хартије» не тичу нас се.

Био је увек, под именом реализма, политичар цинизма. „У свету треба бити или наковањ или чекић.“ Он је бирао и свој избор није променио. Данас нам је дао жарку апологију немачког милитаризма. После две године рата његов је закључак: «Војска је чврст израз јединства царства, државе и народа.» Овом тврђењу додао је: «То је исто у Француској: републиканска држава и француски народ стопљени су у војсци.»

Противу овог тврђења ми енергично протестујемо. Слажемо се да је у Немачкој војска средство јединства и средство за владање. У Француској је још нешто више. Она је циљ јр је француска нација неколико векова пре Немачке и да остане нација, она нема потребе од востачких веза.

Уместо да Немачкој пакву област она ће мање реагирати, него ако је спречите да тече паре. Ушите Француској област, одсељите ете јој живи део тела. Немачко се јединство заснива на сили, стога се у Немачкој и данас мисли да сила стоји изнад права. То данас и Биллов тврди. Ништа неочекивано.

Али ако не узненађује, тера нас на разматрање. Најинтелигентнији човек у Немачкој по свом политичком лекуству дошао је до закључка да треба још више развити немачки милитаризам.

«Морамо се појачати на границама

и на обали... Враћање ва Status quo ante bellum за Немачку значи губитак. Треба нам повећање које ће нас бранити и стварна безбедност. Анексија, опет анексија и увек анексија, стара песма Бетмана, Буријана и Тисе, чије смо жеље јуче изнели.

Немачка после две године немоћи важе нам шта хоће да нам одузме. Право важе „Messaggero“ да немачком милитаризму «треба пивчунати зубе». Противник нас тера на луг рат. Биллов је и сувнише вешта да дође у сукоб са осећањем своје земље; он се са њим слаже; али тим самим он изриче његову осуду.

Он нам важе: немачки милитаризам и немачки народ је једно. Отуда се ми морамо осигурати не само од њиховог милитаризма него и од немачког народа. То је наш начин схватања наших «гарантија и стварне безбедности». Свим својим ауторитетом Биллов је подставао нашу солидарност авије. Хвала му!

Биллов јасно говори. Ако не сложимо милитаризам мир ће бити само једно примерје. Како ћемо разбити овај програм? Сегући га у корену. Рат скупо кошта. Да би смо у Немачкој убацили способност за рат, треба је ударити по кеси. Треба је приморати да плати све колико је Савезнике коштао рат, одузети јој милијарде које би трошиле на војску и тако ћемо је приковати за мир.

Биллов је прецртао сутрашњу истину. А та је истина ово што смо рекли. Мир ће бити финансијски мир или га неће бити. Најповољнија тачка мора бити она која ће зајемчати овај мир.

СА РАТНИХ ФРОНТОВА

Званични коминикен

Са нашег фронта

Солун, 11. јула

Непријатељ је јуче јако бомбардовао франц. положаје ва једном делу фронта. Иначе је дан прошао на миру.

Енглески коминикен

Лондон, 11. јуна.

Војни кругови истичу да Немци чине велики напор да спрече напредовање Енглезе ка трећој дефанзивној линији.

Енглези напредују кроз шуму Фуре. Нападајући непријатеља код Гвјемона, Енглези су успели да заузму један део шуме где се утврђују.

«Келнске Новине» пишу да је најжешћи енглески напад био приливом

народног француског празнива.

Талијански коминикен

Рим, 11. јула.

Талијанске трупе заузеле су брдо Рол и вис Велуф. Заробили су у тој борби 1300 војника.

На фронту Изонца је јак артиљерски дуел. Талијани су бомбардовали варош Риву, Арко и Роверето. Непријатељски напад на наше положаје код Позине одбијени су. На падини Монте Мајо заузели смо на јуриш један непријатељски ров.

Расцепљена турска војска

Лондон, 11. јула

Дописник «Моринг Поста» у Пе-

трограду јавља да су Руси имади још два нова успеха на кавкаским фронтима. Десно криво напредује најуривши непријатеља са утврђених положаја који бране пут из Трапезузда за Ерзерум у близини Цавзалика. Руска ће се авангарда скоро састати са трупама које оперишу код Вајбурига. Немачко-турски отпор у тој области је врло слаб. Јужније, Руси су заузели место Рати. На тај начин све комуникације на том путу које су служиле Турцима за раноред трупа између Ерзиндама и Муша, престале су. Руси су давде успели да распене непријатељску војску у тој области на два дела и тиме онемогућили операције.

Турско-арапски делегати

Атина, 11. јула.

Јављају из Женева да су тамо стигли неколико изасланика великог Шерифа из Меке са мисијом да отпочну преговоре са представницима Сиоразума и уреде питање о Арабији.

Изгледа да је сам Шериф хтео доћи да преговара, али су га дохватили ожели. Он се вратио у Арапску и дао револуцију. Познато је, да независно од ових изасланика, у Женеви се налазе и турски делегати који имају за задатак да закључе сепаратан мир са Сиоразумом. Између њих се налази и Ахмет Риза-бег бивши председник парламента.

Узнемтрени овим Немци су послали у Женеву младотурке који ће пратити рад турско-арапских делегата који омета исцрпљиву немачку циља. У случају потребе могу их и убити. Тврди се да су исаслати емисари бивши шеф безбедности у Цариграду и војни аташе турског посланства у Атини.

Турско-арапски делегати, извештеки на време, почеше чувати се.

Руска офанзива

Лондон, 11. јула.

Јављу из Петрограда Морнинг Посту да руске трупе снажно напредују карпатским кланцима и ердељским равницама.

Војска генерала Брусилова заробила је прошле недеље 13 000 немачких војника; већина је од њих имала полеране униформе. Немци се повлаче у нeredу остављајући велики део њих ве недрнуте артиљерије.

Паника у Галицији

Атина 11. јуна.

Генерал Брусилон је са својим операцијама сасвим изменио ратни план генерала Хинденбурга. Морнинг Пост јавља да је напад Руса произвео у Галицији неописану панику. Бечке новине признају да је око 18 000 људи напустило варош Бронти. Енглеска штампа тврди да су се око 500.000 бегунаца склонили на Карпатима.

Гувернер Србије

Женева 11. јула

Барон Реман, командант 13. аустриског корпуса наменован је за гувернера Србије.

Париз, 11. јула

У свом говору манифестантима у

Булимшести Тиса је рекао ово: «Велика је опасност која прети Угарској, али ако ви будете знали да се покажете достојни војника који умиру на фронту виће те победнички прећи преко овог искушења. Ово није први пут како нам непријатељ преплављује земљу. Његови увеси су кратког века».

Цирих, 11. јуна

22. јуна били су врло озбиљни нереди у Милузу на великој пијаци 25 жена је тешко рањено 70 ухањено.

Петроград, 11. јула.

Аустријанци се жале да их Немци међу у прву борбену линију и да на њих пуцају из митраљеза кад одступају. На ковешком сектору Аустријанци су одбили да узму удела у нападну која је немачка команда наредила.

Немачка је артиљерија уништила тада 7. мађарски пук, а 73 човека предала ратном суду који их је осудио на смрт. Смртна је пресуда извршена исте ноћи.

Њујорк, 11. јула.

Последњи апел немачког генералштаба којим позива народ да мирно посматра догађаје произвео је дубоки упечаток у целој Америци. Тај апел сматрају као важан прелазак немичног краха немачког милитаризма.

Женева, 11. јула.

Куре немачког новца, који је био превјуче 9475 пао је јуче на 94. Куре аустријског новца који је био 6570 пао је на 65.

Париз, 11. јула.

Званични руски комуникеи наговештавају јаку канонаду на северном фронту. Дописница агенције Радио у Петрограду тврде да већ четири дана траје непрекидна артиљеријска борба и да је локалним испадима Куропаткин побољшао ситуацију. У сваком случају Немцима је онемогућено да шаљу појачања за Ковеш. Према извештају „Рег а“ Куропаткин је напредовао за један дан 12 километара. Немци признају да су руски одреди прешли реку Дун.

Лондон 11. јуна.

Немци су јужно од Соме чинили очажне напоре да поврате изгубљени терен на југу од Сојекура али су били одбијени са великим губитцима по њих.

У Шолму су такође одбијени Француски су авијатичари бомбардовали Маре ла Тур и Брисл и станиц Хане а Немци су бацали бомбе на отворене вароши Лунавил и Бјерат.

У АУСТРИЈСКОЈ ВОЈСЦИ

Дописник «Коријере дела Сера» на талијанском фронту пише: Ми имамо према нама непријатељску војску која је састављена од људи од 50 година и млађа од 18 година прикупљених из разних формација. Ови војници, који су у првим линијама, задржавају наше надирење и ако нису способни да издрже. По исказу заробљеника они једу свега једанпут дневно и већина војника су Чеси који су се на

руском фронту предавали у масама. Положај је нашег фронта врло незгодан за предају, али ипак се многи осуђују, пошто им наши авијатичари бацањем прокламација олакшавају предају. Они су заморени ратом, осуђују официре што никад не учествују у борбама него се налазе у позадини и малтретирају војнике који од изнемоглости заостају. Од како су сазнали да наши авијатичари извештавају о руским победама, о силном заробљавању и о заузећу Буковине официри се свирецо понашају према војницима. Многи су војници, који су ма на која начин изразили своје симпатије према Русима, стрељани на просто тражње командира чете.

Сами аустријски официри признају да је данашњи моменат за двојну монархију врло критичан. Они ни мало не крију свој песимизам и уверени су да је пораз неизбежан.

ВЕСТИ ИЗ СРБИЈЕ

Михаило Јовановић пред. касацион. суда извештава д-р Петра Неколића, да су Драга, Дара и Данићеве у Скопљу и пита за Пантелију, д-р Владу и сина свог Петра.

Пева М. Нешића пита за Милорада Нешића телегр. Бору Јанковића реп. Наталија М. Рашић пита за мужа Миливоја Рашића путника.

Сергије Даниловић пита за Душана Јовановића редова.

Нисим Аврамовић трг. из Парота пита за сина Левија.

Перса Ристића и Јањин Радичковић из Краљева питају за Милију Ристића војног проту, пеш. мајора Радомира Петровића и сина му Драгана, за капетана Радослава Вујића, мајора Воју Недежковића, поручника Мелана Милошевића, поруч. Радоја Милојевића и Милорада Раденковића

Алекса поп Матаћ из Парота пита за шураке Чеду Трафуца књигов. из Књажевца и Драг тина Ньколвјевића поштара.

Зорка Спасојевићка из трг. из Ла-

полета пита за Милутина А. Ковачевића из Липолиста (Шабац) за Божидара Вујанића, Душана В. Вујанића и Живојана Стефановића из Липолиста.

Ленка Косте Поповића из Београда пита за мужа Косту контр. трамваја, за синове Стеву и Мићу, Јована Стаменовића и Перу Марковића обојцу из Влад. Хана.

Талија Мршевић обућар из Ужица пита за сина Милодрага Јака.

Ружа Обрадовић из Београда пита за мужа Радоја жанл. подн.

Бурђа Борђа Крчића трг. из Парота пита за мужа Борђа и зета Душана Милошевића апотекара из Влакотинаца.

Таша Дмитријевић Веселиновић из Ниша пита за сина Дмитрија Дмитријевића студента брисел. трговачке академије за Јована топуз Костића из Ниша, за сестрића Љубу Борђевића чин. жед. дирекције.

Савка удова пок. Светозара Јавића, сада у Београду пита за сина Михаила Јавића гимназ.

Јаков Веселиновић из Ваљева пита за Првослава Продановића каплара, Немању Ђерића, војн. шофера и Данила Ђерића.

Љубица Рад. Петровић из Крагујевца пита за браћу Живка, капетана, Јању поручника, С. Стевановиће, Србобрана Станојевића и Милића Филиповића капетана.

Јелица Јеремић из Београда поздравља мужа Радисава који је на Корзици.

Милева Гргура Ристића из Крагујевца пита за мужа Гргура мајора и браћу Живка и Јавићија.

Рада и Мара Павловић из Београда Видинска 26. моле браћу Вељу „Барбулу“ под. писара да им пошаље новац

Борђе Живковић из Крушевца пита за браћу Божидара и Веља.

Ана Бабић из Крушевца пита за мужа Милана и јавља да је зарав.

Зорка д-р Боке Николића из Ниша пита за Драгог и Боку Дамећа послистичара

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Румунски војни аташе.

Агенција «Рајтер» сазнаје из Букурешта да су Бугари вратили са границе и нису дали прећи у Бугарску румунском војном аташеу у Софији, ма да је овај имао све своје исправе уредне. Ова је бугарска самовоља изазвала велико огорчење у Букурешту.

Немачки кнежеви противу Пруске.

У погледу на овај рат велики војвода Хесенски, краљ Саксонски и војвода Кобургготски отворено су се изјаснили противу држања Пруске и противу крјезерове политике.

Бугари о руским победама.

Бугарске новине не доносе ни једну вест о значајним догађајима који се развијају на руско аустријској граници. О

руској офанзиве говоре само онако неодређено као о неком простом локалном догађају. Ево како су то у полузв. «Народни Права» довели сумарну вест о руским успесима:

„По једном извештају главног штаба изгледа као да су однели велику победу над Аустријанцима и као да су Руси заробила сто хиљада војника и 124 топова. Међутим аустријски главни штаб демантује ове преко мере претеране новости. Из њиховог комуника излази да су Руси претрпели огромне губитке и да су постигнути резултати апсолутно безначајни. У осталом руски комунике ништа не говори о земљишту које су заузели у тим својим успесима. Борбе се воде још увек на оном месту где су започете. Руски покушај није учинио никакав утисак на руско-аустриј-

ском фронту“.

Весели Бугари! Неће проћи дуго, Руси ће доћи код вас да вам покажу колико су земље заузели у борбама од Галиције до Софије.

Енглески ратни кредит.

Сир Аскит тражио је нов кредит од 450 милиона лира за потребе војске и морине. Целокупни војни кредит Енглеске данас износи 70.800 милиона динара.

Америчка marina.

Амерички сенат донео је нарочити закон по коме има да се направе у року од три године 4 дреднота и 4 крстарице.

Држање Румуније

У Атинским круговима све се више предвиђа мишљење да ће Румунија ускоро интервенисати. Министарски савет више махова састајао на саветовање о ситуацији. Овим саветима присуствује начел. глав. штаба. Пронесе се гласови да ће Румунија ускоро објавити општу мобилизацију.

Аустрију обузела паника

Брусиллов је изиграо план генерала Хинденбурга за напад на Руском фронту. «Морнинг Пост» јавља да је Руски напад произвео у Галицији неописану панику. Бечке новине признају да је варош Бронти напустило 18 хиљада људи и да у њој није више остало од стотине породица.

Трговински сумарен

Немачки сумарен «Бремен» о чијој се суобени до сад није знало пристао је на Линг Исланду острву у Атланском Океану које припада држави Њујорку. Сумарен «Дојчланд» напустио је америчке воде натоварен златом које је осигурано.

Споразум и Грчка

«Неа Енас» пише да је Споразум престао сматрати Грчку за земљу која је способна да се бије. Исте новине додају да је Споразум ставио на знање ово своје мишљење Скулудисовом кабинету пре пада.

Арапска побуна

Арапи из Сирије који су се налазили на граници Масипототије, прешли су на страну Енглеза и напали Турке. Заробили су око 50 камила. Турци се повлаче.

Русофили у Пешти!

Депеше нам јављају да су у Будимпешти биле велике манифестације у корист Русије. Одавно знамо да су у пешти увек Русофили кад у својој близини чују фијук Рускога кнута а неизлечиви Русофоби кад могу немилости во дл пригњечи Србе у држави Круне Св. Стевана. Вели да је чак и Тиса, председник министарства држао манифестантима неки говор у коме их позвао да буду мирни и да имају веру у исход борбе. Али је ваљда случајно заборавио да каже у какав исход борбе.

Бугарски дезертери у грчкој војсци

Јављају да се 12 бугарских војника предадо грч. команданту погранич-

чког батаљона. Он их је обукао у грчку униформу и уврстио као војнике у чету једног пука које је у Водену. Двојица од ових дезертере испослати су у Наусу (Његош).

Зајам Грчке

«Естија» сазнаје: да су савезници расположени да Грчкој даду зајам од 20 милијона, који би влада примила преко грчке народне банке.

Грчка војска и Солун.

«Етнски» сазнаје: да су Споразум не Силе учиниле пријатељски корак код грчке владе да је једини начин да се избегне понављање инцидента као што је инцидент «Ризоспастисов» да се грчка војска привремено повуче из Солуна. Поводом овог корака министар војни имао је дужи разговор са начелником штаба. Сем тога одржат је и министарски савет али се његове одлуке незнају.

„Неа Алатија“ говорећи о овоме питању мисли да је долазак генерала Москопулоса у вези са овим кораком Споразумних Сила.

Избори у Солуну

Посланици из Македоније тражили су да се укине опсадно стање за време избора; али генерал Сарај изгледа врло мало је расположен да их задовољи.

РАЗНЕ ВЕСТИ

— Јављају из Лондона да су преговори између Енглеске и Јапана о олашљању јапанске војске на западни фронт отпочели.

— Хиљаду раленика грчких бегунаца, уврцали су се у Кане-у на једну француску лађу и путују за Француску.

— Америчански парламенат изгласао је један законски пројекат по коме има да се конструју 4 дреднота и 4 кроазера и то у року од 3 године.

— Немачки делегати приспели су у Беч да преговарају о економској конвенцији.

Последње вести

— 11 час пре полка —

Лондон, 11. јуна.

«Дели Мел» пише о сфанзиви у области Риге да напад код Вердена није сасвим пропао Хинденбург напао би Ригу прод тог. Он је био и поред тога готов да нападне Ригу кад је Брусиллов напао на југ. Хинденбург био је приморан да пошаље трупе у помоћ Аустријанцима и да штити њихове бокове. Сад пак мора да се бије да би отклонио пропаст која му прети од руских трупа. У колико се руски у спеси повећавају, немачка је штампа све узнемиреннија због држања које ће Румунија узети. Франкфуртер Цајтунг изражава наду да румунска влада веће поћи за уличним мишљењем као што је био случај у Италији.

„Берлинер Таг-блат“ констатује да Румунија не може бити неосетљива због битака које се воде у њеноме суседству, али има уверења у мудрост

земље. Аустријске новине спавају, у Букурешту се говора у истом тону.

Лондон, 11. јула.

Два цепенана и сумарена заједно извидели су Категор. Енглеске лађе које су они потерали утекле су.

Ротердам, 11. јула.

Стање је у Хановру врло тешко. Настала је велика криза у животним намирницама. Констатују да има много пребегаванја немачких војника преко границе.

Париз, 11. јула.

Потпун мир на фронту Соме. На десној обали Мезе код Флерва напредовали смо и заробили 70 људи. Енглези су уништили 6 немачких аероплана.

Руски фронт сала има праву дивизију од Свински до Фронта северне Галиције. Руси су на тај начин дошли у непосредну везу са војском која оперише у области Радзивилоф близу Лавова. Напад на Лавово са северо-источне стране ставља у опасност аустро-немачку војску која је нагомилава Владимиру Волинском. Напад са стране Броли примораће неминуемо генерала Ермолија да се повуче на горњу Стрицу. Руски напредак на Лвни привремено је будуће операције које ће дати огромне стратегијске резултате које Немци нису могли осуетити. Војни кругови верују да ће требати само један мали напор на да се изазове аустро-немачки слом.

Француски коминике

Париз, 11. јула.

На фронту Соме артиљеријска борба. Јужно од Сојекура одбијен је један немачки напад. На десној обали Мезе непријатељ је бомбардовао сектор код Флерва. У Еларжу одбијен је један немачки напад.

Руски коминике

Петроград, 11. јула.

Северно од Сморгена у области села Мертвиша Немци су покушали да сконцентришу војску и поврате из губљени терен. Али их им ватра наше артиљерије није дала да изврше задатак. У области Веронта — Мартаров на путу за Мармарош Сигет заробили смо 5 официра и 483 војника, запленили 3 тона и 4 митраљеза.

Наше су трупе на кавкаском фронту заузеле варош Бох и прилично су напредовале јужно од вароши. У тој области заробили смо много војника и запленили све у зелену заставу нерегуларних трупа. У правцу Еранциана наше су трупе прешле Елфраг у области Кетур-Кери.

Примедба 7. и 8. јула заробили смо на западном фронту 368 официра, 1 генерала и 1 пуковника и 13.700 војника, запленили 10 тона. Целокупан број заробљеника, јучерашњи коминике се ту рачуна, износи 26.000 а са официрима 27.000 и 40 тона.

ПОШТА

Саопштeња

— Љубисав Т. Грковић тражи О брња Поповића председника суда и Богољуба Мил. Лазича потпоручника и моли да му се јаве картом. Пошта

бр. 999.

За Србију

— Драгутин Јеротић потпуковник јавља се својим у Краљево, да је здрав, и да се они јаве. Јавља се својој рођаци Александару Милеру и моли га да му се јави на број поште 711.

— Светозар Теодосијевић инжењер извештава своју жену Љубицу, Бизмаркова улица 4, Крагујевац да је жив и здрав и да је послао пре месец дана 50 а данас још 100 драхми Јави се преко Сри. Црв. Крста у Женеву или преко Беогр. Новина.

— Сима Томић трговац из Краљево да да новца мојој жени Катини, која је са децом остала у Новом Пазару, или да јави Туфик Ефендија да јој он да новца. — Љубисав Грковић, начелник окр. у пензији.

— Милосављевићу и Кујунџићу трг. Крагујевац. Молим издати на терет мога рачуна потребне суме новца гђи Милице Г. Поповића мајора. Извештајте ме преко Беогр. Новина или Црв. Крста у Женеву како сте ви са здрављем и ваше породице. — Љуба Сарачевић трг.

— Мајор Голуб С. Цонић јавља својој жени Милице у Крагујевац, да је новац у три маха послао. У будуће за новац да се обрати Милосављевићу и Кујунџићу трг, Крагујевац. Здрав сам. Јави како су деца и тетка.

— Будимир, Живко и Ђорђе Благојевић капетани извештавају своју мајку Перку, која се налази у Пожаревцу, да су сва тројица здраво и добро и да су јој послали новац Нека се јави Ђорђу на адресу пошта бр. 999, преко Сри. Црв. Крста - Женеву.

Кад се решите што да купите посетите прво

ТИРИНГ

улица Венизелос број 5.

Највеће стовариште разних артикада нарочито за војне потребе.

Огроман избор одела од платна панаме, — униформе «каки», ципела, камешна кожних и вунених, пољских кривета, јастука пневматичних.

Мрежа противу комараца и мува.

Потпуна опрема: торбе за секције, денкове, путничке торбе и куфери.

Кожних кајишева, корбача, туристичких штацова.

АПАРАТА за БРИЈАЊЕ

и све припадљиве делове.

Све врсте парфимерије.

и т. д. 9—90

ПОМОДНО - ГАЛАНТЕРИЈСКА РАДЊА

Меркада и Исака Х. Јесуа

19-36

основана 1830. г.

улица Венизелос број 31.

Највеће стовариште те врсте у Солуну

— Кућа у Паризу —

Огроман избор свиле, свију артикала за хаљине, блузе. — Увек стижу последње новости.

Платно «Каки» за г. г. офицере готово и по мери. Чарана, триков, рубља за господу и даме.

Цене најумереније и утврђене.

Оросди -- Бан

Централа:
Краља Ираклија бр. 5.

ПАЖЊА СРПСКОЈ ВОЈСЦИ

У СОЛУНУ ЈЕ ЈЕДИНА ФРАНЦУСКА
ФИРМА ЧИЈЕ ЈЕ СЕДИШТЕ
У ПАРИЗУ, УЛИЦА
ЛАФАЈЕТ 126.

Оросди -- Бан

Филијала:
улица Венизелос бр. 4.

Препоручује:

Све врсте конфекционе робе.
Велики избор одеља, ше-
шира и т. д.
Разноврсно кухињско пла-
то и порцеланско посуђе.
Све по цени врло умереној
и утврђеној.
Прима српски новац по
дневном курсу.
Услуга брза и тачна.

Препоручује:

Своје велико стовариште
најбољих вина и ликера.
Велики избор разних кон-
зерви, бисквита, чоколада, те-
ста, сапула, масла и т. д.
Цене су врло умерене и
утврђене.
Прима поручбине и на-
бавља све артикле.
Услуга брза и тачна.

ОРОСДИ-БАК

ЦЕНТРАЛА:
Улица Краља Ираклија бр. 5.
ФИЛИЈАЛИ:
Улица Венизелос бр. 4 где се говори српски
улица Венизелос бр. 8,
и улица Игњатија број 14.

ПОСЕТИТЕ РАДЉУ „ОРОСДИ-БАК“

улица Венизелос бр. 8.
Филијала:

Оросди -- Бан

улица Игњатија бр. 14
Филијала:

Оросди -- Бан

Д. АМУДИЈАН

Хирург — зубни лекар

Са зубне клинике у Паризу

Специјалиста за болести уста и
зуба и извршује све модерне зубно-
техничке радове.

Најсавршеније блонтирање зуба итд.
29. кеј „Побеле“ испод ресторана
Вердена. 18—12

Д-р Александридес

специјалиста за укутарње бо-
лести. — Управник болнице
за заразне болести

Прима сваког дана од 11—12 пре
и од 5—6 по подне у француској а-
потеци ул. Франк бр. 35 — у згради
француске болнице — а од 2—4 по
подне у своме стану улица престоло-
наследника Ђорџа бр. 35 — уперелна
ул. са булеваром краља Константина

ЗУБНА КЛИНИКА

Д-р АЛБЕРТА ГАТЕЊО
ЗУБНОГА ХИРУРГА

Дипломираног од Медицинског Фа-
култета и Школе за зубно ле-
карство у Паризу.

Савршено лечи уста и врши сви
модерне зубне радове. 11 30

18 то годишње искуство

84 ул. Венизелос, 147 ул. Егнатија

ЗУБНА КЛИНИКА

ЈОВАНАН ХАѢИ ВАСИЛИЈА

Једини зубни лекар, доктор
медицине изучавао специјално
болести уста и зуба.

Атеље се налази улица Кеј
бр. 49, поред самог мора.

Трамвајска станица улица Свете
Софије. 18—20

Велика златарска и јувелирска радња

Исака Р. де Вотона

СОЛУН

улица Венизелос бр. 76.

ОГРОМАН ИЗБОР: САТОВА,
НАКИТА и ДРАГОГ КАМЕЊА

ЈЕДИНО СТОВАРИШТЕ
ЧУВЕНИХ САТОВА

„ЗЕНИТ“

Цене су умерене и строго утврђене.

ПРЕПОРУЧУЈУ ВАМ СЕ

најбоље цигарете

„АТЛАС“

Ники дин 1—, Елпис 0.80, Аристократ 0.65, Генед-
же 0.50, Македонски 0.35.

Продају се свугде

ФИЛИЈАЛ УЛИЦА ВЕНИЗЕЛОС 12.

ФАБРИКА УЛИЦА ФРАНК БР. 28—30

49—15

Пушите увек и свугде најукусније
цигарете из фабрике

САЛОНИКА

Цигарете Салоника добиле су на светској међу-
народној изложби у Сан-Франциској

прву највећу награду и златну медаљу

НА ПРОДАЈУ У СВИМА ДУВАНЦИНИЦАМА

Фабрика улица Цимиски бр. 8. 60 60

Најпријатније одмориште у Солуну

БАШТА БЕЛА КУЛА

Највећи ресторан — чувена кујна

УВЕК УКУСНА и СВЕЖА ЈЕЛА

РАЗНА БЕЛА И ЦРНА ВИНА, МИНЕРАЛНЕ
ВОДЕ — ПРИМЕРНА ЧИСТОТА

ДИВНО УКРАШЕН ЛЕТЊИ РЕСТОРАН У СЈАЈНО
ОСВЕТЉЕНОМ ПАРКУ

Свако вече одлична музика за време вечере. — У
самом парку концерти и биоскопске представе. Сваког
дана две представе. Прва од 7-9 а друга од 9-12 увече.
УЛАЗНИЦА 0.55 ДИН. 22—20